

Partnerskabsmøde 5. november - bilag 1g

 Grundvandskortlægning
 J.nr. 2021 - 617
 Ref. KAFOS, PHGPE
 Den 2. november 2021

Status 2021 - Notat om kommunernes begrundelse for, at der ikke er behov for yderligere indsatser i BNBO

Kommunerne skal indberette skemaer med resultatet af kommunes risikovurdering i de tilfælde, hvor kommunerne har vurderet, at der ikke er behov for yderligere indsats i BNBO beliggende på landbrugsjord eller øvrige arealer med erhvervsmæssig anvendelse af pesticider.

Miljøstyrelsen har pr. 08.10.2021 modtaget 498 indberetningsskemaer fordelt på 53 kommuner, hvor kommunerne har vurderet, at der ikke er behov for yderligere indsatser.

Til sammenligning viste Miljøstyrelsens statusopgørelse i 2020, at kommunerne i oktober 2020 havde indberettet 272 indberetningsskemaer i denne kategori fordelt på 26 kommuner.

Miljøstyrelsens optællingen af kommunernes indberetningsskemaer, hvor det er vurderet, at der ikke er behov for yderligere indsatser, tager udgangspunkt i datasættet Status på BNBO på Danmarks Arealinformation (DAI) opgjort pr. 04.10.2021 (aktuel og historisk). Indberetningsskemaer for BNBO, der ikke er udpeget i bekendtgørelse nr. 1626 af 1. november 2020 om udpegning af drikkevandsressourcer, og som derved ikke indgår i datasættet Status på BNBO, er ikke taget med i Miljøstyrelsens opgørelse. Såfremt kommunen har indsendt flere indberetningsskemaer for samme BNBO, er det nyeste indberetningsskema, der indgår i opgørelsen.

Overordnet status

Jfr. tabel 1 ligger hovedparten (448) af de 498 skemaer inden for den – korrekte – DAI-indberetningskategori 'Gennemgået – indsats ikke nødvendig'. De sidste 50 indberetningsskemaer er fordelt på tre andre kategorier. Baggrunden for dette er enten, at kommunen har indberettet på en forkert kategori, eller at der er tale om et skema, som blev indberettet ved sidste status, og at DAI-status efterfølgende er ændret. Miljøstyrelsen har ikke for nuværende analyseret dette nærmere, da langt hovedparten af skemaerne er placeret korrekt.

Tabel 1: Antal indberetningsskemaer fordelt på indberetningskategori i datasættet Status på BNBO på DAI.

Indberetningskategori (DAI)	Antal indberetningsskemaer
Gennemgået, indsats ikke nødvendig	448
Ingen erhvervsmæssig anvendelse af pesticider	26
Gennemgået, indsats nødvendig	12
Ikke gennemgået (default)	12
SUM	498

I datasættet Status på BNBO er der i alt 4855 BNBO, hvoraf 655 er i kategorien 'Gennemgået, indsats ikke nødvendig' (tabel 2). Der er således en uoverensstemmelse mellem skemaer og indberetninger på DAI, svarende til 207 skemaer eller 32%, af de 655 BNBO, der er indberettet på DAI som 'Gennemgået, indsats ikke nødvendig'. Uoverensstemmelserne er ikke fordelt jævnt på kommunerne, se bilag 1.

Ved sidste indberetning var der en bedre overensstemmelse mellem indberettede skemaer (272 i alt) og BNBO indberettet i kategorien 'Gennemgået, indsats ikke nødvendig' på DAI (303 i alt).

Tabel 2: Indberetning på DAI fordelt på antal BNBO.

Indberetningskategori (DAI)	Antal BNBO
Gennemgået, indsats nødvendig	2.104
Ikke gennemgået (default værdi)	1.028
Ingen erhvervmæssig anvendelse af pesticider	986
Gennemgået, indsats ikke nødvendig	655
Frivillig aftale tilbudt	63
Indsats gennemført	19
Hovedtotal	4855

I **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.** er antallet af indberetningsskemaer fordelt på årsagen til, at der ikke iværksættes yderligere indsatser i BNBO, opgjort. Her ses det, at de hyppigste årsager er, at de arealmæssige, kemiske, geologiske og hydrologiske forhold vurderes tilstrækkelige (37 %). I 26 % af indberetningsskemaerne, har kommunen angivet årsagen til, at der ikke iværksættes yderligere indsatser, at boringen, som BNBO er tilknyttet, enten er eller planlægges sløjfet/ændret anvendelse inden for en kort periode.

Der er indberettet 80 skemaer (16 %), fordelt på 5 kommuner, hvor Miljøstyrelsen ikke kan tolke årsagen til, at der ikke iværksættes yderligere indsatser i BNBO alene ud fra angivelsen af årsag. Endelig har én kommune for 7 BNBO angivet, at der ikke anvendes pesticider til erhvervmæssig formål. Såfremt der ikke anvendes pesticider til erhvervmæssige formål, skal dette indberettes på DAI i kategorien "Ingen erhvervmæssig anvendelse af pesticider" og ikke som "Gennemgået, indsats ikke nødvendig", og det er ikke nødvendigt at indberette et skema.

Tabel 3: Opgørelse over antal indberetningsskemaer fordelt på kommunernes angivelse af årsagen til, at der ikke iværksættes yderligere indsats i BNBO.

Årsag til, at der ikke iværksættes nye indsatser	Antal indberetningsskemaer i alt pr 08.10.21*	Antal indberetningsskemaer i ny skabelon**	Antal indberetningsskemaer pr. 20.10.20***
Der iværksættes ikke indsatser, da de arealmæssige, kemiske, geologiske og hydrologiske forhold er tilstrækkelig beskyttende	182	142	10
Det planlægges at boringen sløjfes eller ændrer anvendelse inden for 3-5 år	103	53	54

Boringen er sløjfet/har ændret anvendelse	27	12	
Kan ikke læses ud fra årsag	80	-	77
Eksisterende beskyttelse vurderes tilstrækkelig	39	9	74
Boringen prioriteres ikke grundet alternative forsyningsmuligheder	30	14	34
Andet - her angives årsag i tekstboksen nedenfor	30	17	16
Ingen erhvervsmæssig anvendelse af pesticider	7	-	7
SUM	498	247	272

*Indberetningsskemaer, der er indberettet til Miljøstyrelsen, som ikke er tilknyttet et BNBO i datasættet Status på BNBO pr. 04.10.21, indgår ikke i opgørelsen.

**Flere kommuner har indberettet i den gamle indberetningsskabelon, også efter, at den nye indberetningsskabelon var tilgængelig på Miljøstyrelsens hjemmeside.

*** Angiver det samlede antal indberetningsskemaer modtaget af Miljøstyrelsen pr. 20.10.20. Det er ikke vurderet, om indberetningsskemaerne er knyttet op på BNBO, der indgik i datasættet Status på BNBO på DAI i 2020. Endvidere har kategoriseringen ikke været identisk med kategoriseringen i opgørelsen i 2021, dette bevirker bl.a. at optællingen af indberetningerne ”Boringen er sløjfet/har ændret anvendelse” og ”Det planlægges at boringen sløjfes eller ændrer anvendelse inden for 3-5 år”, er lagt sammen.

Observationer pba gennemgang af udvalgte kommuners indberetninger

Miljøstyrelsen har orienteret sig i en række kommuners indberetningsskemaer. Skemaer fra 21 af de 53 kommuner, som har indberettet mindst én BNBO i kategorien ’Gennemgået, indsats ikke nødvendig’ på DAI, er gennemgået. Samlet står de 21 kommuner for indberetning af 432 af de 655 BNBO på DAI og de har samlet indsendt 329 skemaer.

Det skal præciseres, at der ikke er tale om en egentlig evaluering som den, der er aftalt gennemført efter indberetningen i 2022.

- Manglende overensstemmelse mellem DAI-indberetning og skemaer

Jævnfør bilag 1 er der for en række kommuner ikke overensstemmelse mellem DAI-indberetning og indberetningsskemaer. For nogle kommuner er uoverensstemmelsen stor (kommunen har ikke indberettet skemaer eller mangler over 50% i forhold til indberetningen på DAI), for andre er den lille (kommunen mangler 1-2 skemaer i forhold til indberetningen på DAI). Årsagerne kan være både fejl på DAI og fejl ved indberetningen af skemaer, og der er behov for en mere tilbunds gående analyse for at afklare årsagerne i det enkelte tilfælde nærmere.

Samlet har uoverensstemmelserne dog som konsekvens, at det i en række tilfælde ikke er muligt for Miljøstyrelsen at vurdere grundlaget for kommunernes vurdering. Det kan derfor ikke afvises, at der er en række BNBO, hvor BNBO-vejledningen ikke er fulgt og/eller som fortsat er i risiko for forurening.

- **Tre kommuner, som også blev gennemgået ved sidste status**

Efter status 2020 gennemgik Miljøstyrelsen tre udvalgte kommuner. Ved status 2021 har den ene af de tre kommuner nu genindberettet alle skemaer i det nye skemaformat og har nu sammenfattet de konkrete begrundelser kort og fyldestgørende i selve skemaet, frem for – som det blev bemærket i den tidligere gennemgang - i det bagvedliggende materiale.

De to andre kommuner har ikke genindberettet i år, og de bemærkninger, Miljøstyrelsen havde til sidste statusindberetning, gælder således fortsat. Det betyder bl.a. at der er BNBO, hvor begrundelsen for at yderligere tiltag ikke er nødvendige, fortsat er, at der er etableret kulfilterrensning af grundvandet.

Det skal for en ordens skyld præciseres, at der ikke er pligt til at indberette det samme BNBO to gange, med mindre status ændrer sig.

- **Betydning af justering af indberetningsskemaet**

På basis af erfaringer fra sidste indberetning blev indberetningsskemaet justeret, så man kunne vælge mellem et antal valgmuligheder for angivelse af årsag. For nogle af valgmulighederne er der krav om at uddybe årsagen. Samlet ser dette ud til at have fungeret, idet der ikke i stikprøverne er fundet eksempler på skemaer, hvor der mangler en uddybende begrundelse. Som beskrevet nedenfor, vurderes de supplerende begrundelser dog ikke i alle tilfælde som fyldestgørende.

- **Supplerende begrundelser ved årsagen 'Der iværksættes ikke indsats, da de arealmæssige, kemiske, geologiske og hydrologiske forhold er tilstrækkelig beskyttende':**

Der skal angives supplerende begrundelser for de BNBO, hvor det er angivet som årsag, at '*Der iværksættes ikke indsats, da de arealmæssige, kemiske, geologiske og hydrologiske forhold er tilstrækkelig beskyttende*'. Årsagen er benyttet for i alt 142 BNBO (jfr. tabel 3).

Det er generelt vurderingen, at kommunerne har indberettet dette fyldestgørende og i et passende detaljeringniveau. Umiddelbart lever vurderingerne også op til BNBO-vejledningen. Oftest er vurderingerne baseret på oplysninger om arealanvendelse, dæklagstykkelser, vandtype og fund af pesticider. For en række BNBO er suppleret med viden om grundvandsdannelse og BRIBE-beregninger af risikoen for spild. I bilag 2 er angivet eksempler.

- **Supplerende begrundelser ved årsagen 'Boringen prioriteres ikke grundet alternative forsyningsmuligheder'**

Der skal angives supplerende begrundelser for de BNBO, hvor det er angivet som årsag, at '*Boringen prioriteres ikke grundet alternative forsyningsmuligheder*'. Årsagen er benyttet for i alt 14 BNBO (jfr. tabel 3), fordelt på to kommuner.

For alle 14 BNBO er angivet supplerende begrundelser, der fx forklarer, at ressourcen ikke er interessant eller afgørende for den fremtidige forsyning, at der fx er forbindelsesledning til andre

vandværker, eller der henvises til gældende vandforsyningsplan for området. Ingen af begrundelserne beskriver dog tilstrækkeligt de konkrete planer og tidshorisont for den alternative forsyning (som beskrevet i BNBO-FAQ 25), hvorfor det er uklart, hvorvidt der fortsat er BNBO i risiko for forurening.

- **Tidsramme ved årsagen 'Det planlægges at boringen sløjfes eller ændrer anvendelse inden for 3-5 år':**

En anden valgmulighed i det nye skema er: *'Det planlægges at boringen sløjfes eller ændrer anvendelse inden for 3-5 år'*. Ved at vælge denne årsag lægger Miljøstyrelsen i udgangspunktet til grund, at der foreligger en vedtaget plan for at dette sker.

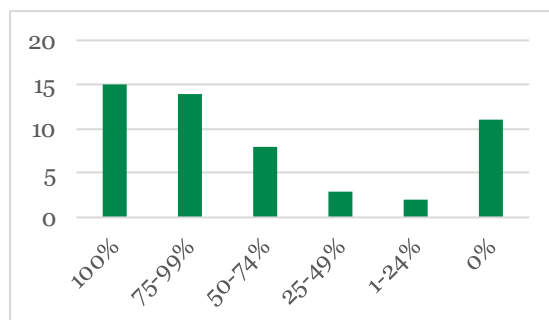
Styrelsen kan dog samtidig konstatere, at der fortsat er en række indberetninger (overvejende indberetninger som ikke er revideret siden sidste status og som derved benytter det tidligere indberetningsskema) hvor det ikke eksplicit fremgår, at der foreligger en plan for at sløjfningen vil ske inden for 3-5 år, men i stedet at en sløjfning *'forventes'* eller *'arbejdes på'*. Dette har den betydning, at de pågældende BNBO fortsat i udgangspunktet må betragtes som værende i risiko for forurening – jfr. også BNBO-FAQ nr. 25.

UDKAST

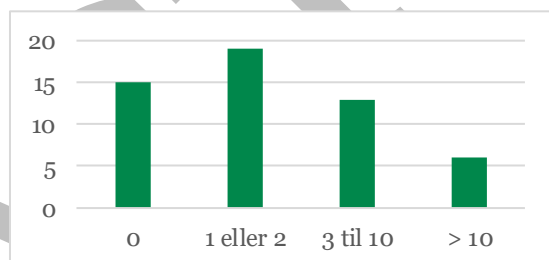
Bilag 1

Status 2021 - Uoverensstemmelser mellem indberetning på DAI og skemaer, hvor kommunen har vurderet, at der ikke behov for yderligere indsatser i BNBO.

Antal skemaer i % af antal på DAI	Antal kommuner
100 % (fuld overensstemmelse)	15
75-99 %	14
50-74 %	8
25-49 %	3
1-24 %	2
0 % (ingen skemaer)	11
I alt	53

Forskel på antal på DAI og antal skemaer	Antal kommuner
0 (fuld overensstemmelse)	15
1-2	19
3-10	13
Over 10	6
I alt	53

Bilag 2

Status 2021 - Eksempler på fyldestgørende uddybning ved angivelse af årsag (drop-down): *'Der iværksættes ikke indsatser, da de arealmæssige, kemiske, geologiske og hydrologiske forhold er tilstrækkelig beskyttende':*

- Risikovurderingen viser, at der er lille sårbarhed over for pesticider indenfor BNBO. Der indvindes svagt reduceret vand, uden ilt og nitrat og med sulfatindhold mellem 20 og 70 mg/l, der er 24,5 meter ler over magasinet og der er ikke gjort fund af pesticidrester i indvindingsboringen.
- XX vandværks to boringer er vurderet til at være vigtige for vandforsyningen i XX Kommune. Risikoen i begge boringer i BNBOer er lav i forhold til den naturlige beskyttelse og lav i forhold til spild. Der er mere end 55 meter ler over indvindingsmagasinet samt at der er vandtype D med stabil sulfat under 10 mg/l. Der ses høj metanindhold i begge boringer som sammen med vandtype D indikere meget gammelt grundvand. Det grundvandsdannende opland for begge boringer ligger udenfor BNBO. Det skal bemærkes at boringerne ligger i en randmoræne, hvor der er risiko for ikke sammenhængende ler, men grundvandskemien indikere at det ikke er tilfældet. Det vurderes derved på baggrund af ovenstående vurderinger samt retningslinjer i Tabel 3.1 (se vedlagte risikovurdering – rapport xx) at BNBOerne er meget godt beskyttet og, at der ikke er behov for indsats indenfor BNBO til boring xxx.xxx.
- Tykt lerlag (58 m akk.) Vandtype D uden sulfat. Ikke fund af pesticider. Beregning af spild (BRIBE beregning) viser lav risiko.